

28 Şubat Süreci Gerici mi, İlerici mi?

İçeriği Yazan: [Mehmet ÇAĞIRICI](#) [1] Zaman: Salı, 21/02/2012 - 22:14

Yazar: Mehmet ÇAĞIRICI

Yazının Yazıldığı Tarih: 21.02.2012

28 Şubat süreci, 28 Şubat 1997 tarihinde yapılan Milli Güvenlik Kurulu toplantısında alınan ve irticaya karşı olduğu iddia edilen kararların dönemin Başbakan'ı Erbakan'a dayatmasıyla belirleşen bir süreçtir. Bu olay kimi çevrelerde; örneğin dönemin 2. Genel Kurmay Başkanı Çevik Bir tarafından "**post modern darbe**" olarak yorumlanırken, kimi çevrelerde ise ordunun gericiliğe karşı "ilerici" bir hamlesi olarak değerlendirildi.

Türkiye siyasi tarihine geçen bu olayın; kararlarının uygulanması Türkiye'de siyasi, idari, hukuki ve toplumsal alanlarda önemli gelişim ve değişimlere neden oldu. 28 Şubat sürecinden yana olanlarla bu sürece karşı çıkanlar şimdiye değin çeşitli argümanlarla konuyu enine boyuna tartıştılar ve hâlâ da tartışıyorlar. Her 28 Şubat'ın yıl dönümünde bu tartışmalar yeniden alevlenmekte ve devam etmektedir. 28 Şubat'ın 15. yıl dönümü yaklaşırken bu süreci bir de biz değerlendirelim dedik.

Önce 28 Şubat sürecine kronolojik olarak bir göz atalım:

- 2 Ekim-7 Ekim 1996 tarihleri arasında Başbakan Necmettin Erbakan sırasıyla Mısır, Libya, Nijerya'yı ziyaret etti. Libya'da, Kaddafi'nin bir çadırda Erbakan ile yaptığı görüşmede sarf ettiği sözler muhalefet ve basın tarafından çok ağır eleştirildi.
- 3 Kasım 1996'da Susurluk'ta meydana gelen bir trafik kazasında mafya, siyasetçi, polis ilişkileri açığa çıktı. Bu olayı Başbakan Erbakan 'fasa fiso' olarak değerlendirdi. Dönemin Adalet Bakanı Şevket Kazan ise, aydınlık için bir dakika karanlık toplumsal eylemi için "Mumsöndü oynuyorlar" dedi.
- 10 Kasım 1996 tarihinde Kayseri'de Refah Partili Belediye Başkanı Şükrü Karatepe, parti toplantısında yaptığı konuşmada, Türkiye'de henüz gerçek demokrasinin olmadığını, hâkim güçlerin herkesi kendi görüşleri doğrultusunda hareket etmeye zorladığını söyledi.
- 11 Ocak 1997 tarihinde Başbakan Erbakan, Başbakanlık Konutu'nda tarikat liderleri ve şeyhlere iftar yemeği verdi.
- 22 Ocak 1997 tarihinde Yüksek rütbeli subaylar Gölcük'te toplanarak irticanın iktidarda olduğunu tartıştılar.
- 30 Ocak 1997'de Sincan belediyesi sahneye "Cihat" oyunun konduğu Kudüs gecesi düzenledi. Belediye başkanı Bekir Yıldız, İran büyükelçisinin misafir olduğu gecede "Star" muhabiri Işın Gürel saldırıya maruz kaldı. Bekir Yıldız tutuklandı, mahkûm edildi.
- 5 Şubat'ta Sincan'da askerler 20 tank ve 15 zırhlı araçla geçiş yaptı.
- 5 Şubat'ta Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Başbakan Erbakan'a birkaç mektup gönderdi.
- Deniz Kuvvetleri Komutanı Oramiral Güven Erkaya 'irtica, PKK'dan daha tehlikeli' dedi.
- 11 Şubat'ta Ankara'da Şeriata Karşı Kadın Yürüyüşü yapıldı.
- 4 Mart'ta Başbakan Erbakan, MGK kararları yumuşatılmazsa imzalamayacağını söyledi ve imzalamadı.
- 13 Mart'ta Başbakan [Necmettin Erbakan](#) [2], [MGK](#) [3] kararlarını imzalamak zorunda kalmış ve daha sonra bu kararları imzalamadığını sadece ön yazıyı imzaladığını iddia etmiştir.

- 21 Mayıs'ta Yargıtay Başsavcısı Vural Savaş, "Ülkeyi iç savaşa sürüklediğini" söyleyerek, RP'nin kapatılması için dava açtı.
- 3 Haziran'da Susurluk Davası 7 ay aradan sonra [DGM](#) [4]'de başladı.
- 7 Haziran'da Genelkurmay, irticai faaliyetleri desteklediğini iddia ettiği firmalara ambargo koydu.
- 10 Haziran'da [Anayasa Mahkemesi](#) [5], [Yargıtay](#) [6] ve [Danıştay](#) [7] başkan ve üyeleri [Genelkurmay Başkanlığı](#) [8]'na çağrılarak kendilerine irtica konusunda bilgi verildi.
- 18 Haziran'da [Necmettin Erbakan](#) [2] başbakanlıktan istifa etti. İstifasının nedeninin başbakanlığı [Tansu Çiller](#) [9]'e devretmek olduğunu belirtti.
- 19 Haziran'da Cumhurbaşkanı [Süleyman Demirel](#) [10], hükümet kurma görevini o sırada arkasında [TBMM](#) [11] çoğunluğu olan [DYP](#) [12] lideri [Tansu Çiller](#) [9]'e vermeyip, [ANAP](#) [13] Genel Başkanı [Mesut Yılmaz](#) [14]'a verdi.
- 30 Haziran'da [Mesut Yılmaz](#) [14], [Bülent Ecevit](#) [15] ve [Hüsamettin Özkan](#) [16]'la birlikte [ANASOL-D Hükümeti](#) [17]'ni kurdu.

Nesnel bir yargıya ve sonuca varmak için 28 Şubat sürecini iki açıdan değerlendirmek gerekir: a) Biçimsel olarak ve b) İçerik olarak.

a) Biçim olarak: 28 Şubat MGK kararlarını Başbakan Necmettin Erbakan'a dayatmak demokratik yöntemle yönetilen bir ülkede normal bir süreç değildir. Bu olay; "Seçilenler" ile "Atananlar" arasındaki ilişkiler bakımından değil, demokratik bir rejimde hukukun üstünlüğü esas olduğundan ve de devlet organları arasındaki ilişki ve hiyerarşi Anayasa ve yasalarla belirlendiğinden, yürütmede bir danışma organı olan MGK'nın aldığı kararları Hükümet'e dayatması yasa ve hukuk dışı bir davranış olarak **anti demokratiktir**. Çünkü geçerli 1982 Anayasa'nın 118. Maddesine göre MGK kararları hükümete "tavsiye" ve "görüş bildirme" niteliklerini taşırlar. Anayasanın bu açık hükmüne rağmen, dönemin Başbakanı Necmettin Erbakan, 28 Şubat 1997 MGK kararlarını, itiraz etmesine rağmen, imzalamak zorunda bırakılmıştır.

b) İçerik olarak: 28 Şubat sürecinin yöntem ve biçim olarak anti demokratik olduğunu saptadıktan sonra şimdi de bu yazının başlığında yer alan soruya bir yanıt arayalım. Bu soruyu yanıtlamanın en basit yolu, "İrtica"ya yani **gericiliğe** karşı alındığı iddia edilen 28 Şubat 1997 tarihinde alınıp hükümete dayatılan o kararların günümüzde başarıyla uygulanıp uygulanmadığına bir göz atmakta fayda var.

MGK 28 Şubat 1997 tarihinde 18 maddelik aşağıdaki kararnameyi yayınlamıştır:

- MGK laikliğin Türkiye'de demokrasi ve hukukun teminatı olduğunu sert bir şekilde vurguladı.
- Laiklik için yasaların uygulanması istendi,
- Tarikatlara bağlı okullar denetlenmeli ve MEB'e devredilmeli,
- 8 yıllık kesintisiz eğitime geçilmeli,
- Kuran kursları denetlenmeli,
- Tevhidi Tedrisat uygulanmalı,
- Tarikatlar kapatılmalı,
- İrtica nedeniyle ordudan atılanları savunan ve orduyu din düşmanıymış gibi gösteren medya kontrol altına alınmalı,

- Kıyafet kanununa riayet edilmeli,
- Kurban derileri derneklere verilmemeli,
- Atatürk aleyhindeki eylemler cezalandırılmalı
- -T.C. Anayasası, Siyasi Partiler Yasası, Türk Ceza Yasası ve bilhassa Belediyeler Yasası'na aykırı olarak sergilenen olayların sorumluları hakkında gerekli yasal ve idari işlemler kısa zamanda sonuçlandırılmalı,
- Özel üniforma giydirilmiş korumalar ve buna neden olan sorumlular hakkında yasal işlemler ivedilikle sonuçlandırılmalı ve bu tür yasadışı uygulamaların ulaşabileceği vahim boyutlar dikkate alınarak, yasa ile öngörülmemiş bütün özel korumalar kaldırılmalıdır,
- Büyük Kurtarıcı Atatürk'e karşı yapılan saygısızlıklar ve Atatürk aleyhine işlenen suçlar hakkındaki 5816 sayılı kanunun istismar edilmesine fırsat verilmemelidir.

Fazla ayrıntıya girmeden denebilir ki 28 Şubat 1997 den bugüne kadar 15 yıl geçmiş, bu zaman içinde o zaman alınan "8 yıllık kesintisiz eğitim "kararı dışında tüm diğer MGK kararlarının tam tersi uygulamalar yaşanmıştır. Örneğin Laikliğe aykırı eylemlerin odağı olmaktan yüksek mahkemece hüküm giymiş AKP'nin 9,5 yıllık iktidar döneminde, değil tarikatların kapatılmaları, bugün tarikatlar ve cemaatler doğrudan iktidar ortağı durumundadırlar. Eğitimde "Tevhidi Tedrisat" uygulanmadığı gibi Kuran kursları yaygınlaştırılmakta; Başbakan Erdoğan açıkça "İnançlı nesiller yetiştireceğiz" diye 28 Şubat'a adeta meydan okumaktadır. Belediyelerde her türlü yolsuzluk kol gezerken, neredeyse bütün büyük işletmeler üniformalı özel koruma birlikleriyle donatılmıştır. Üniversitelere artık "türban" özgürce girmekte, neredeyse her gün basında ve kamuoyunda adeta Atatürk'e hakaret ve iftira yarışları düzenlenmektedir.

Özetle 28 Şubat'ın Genel Kurmay Başkanı Hüseyin Kıvrıkoğlu'nun "28 Şubat'ı bin yıl sürdüreceğiz!" meydan okuması daha 15 yıl geçmeden tam bir fiyasko ile sonuçlanmış; 28 Şubat'ın iddiası olan İrticayı geriletmek yerine gerçekte **İrtica ileri gitmiştir**.

O halde 28 Şubat süreci bağlamında temel sorumuz şimdi; hem antidemokratik olan hem de gericiliğe yarayan 28 Şubat süreci kimin çıkarınadır ve sorunun nedeni ve özü nedir sorularına yanıt aramaktır.

İşte tam bu noktada devreye ABD emperyalizminin **NeoCon** ideoloji çerçevesinde dünya hegemonya planlarının bir parçası olan Büyük Ortadoğu projesi (BOP) girmektedir. Emperyalizm, TSK'nin NATO üyeliğinden yararlanarak, onun komuta heyetini; "İrtica" ile mücadele maskesi altında, dolaylı bir yoldan darbeye teşvik ve tahrik etmiştir. Şimdi bu konuda "Post Modern" darbeye maruz kalan zamanın hükümetinin Adalet Bakanı Şevket Kazan'ın ifadelerine bir göz atmakta yarar var:

Şevket Kazan; "Askerler Pentagon'da hazırlanmış 18 maddeyle toplantıya giriyor" diyor. Şevket Kazan yukarıdaki iddiası için aşağıdaki olayı kanıt olarak gösteriyor:

"Güvenoyundan 20 gün sonra ABD'de Washington Enstitüsü'nde bir panel düzenleniyor. Konusu 'Erbakan'ın başbakanlığında Türkiye nereye gidiyor?' Panelist Alan Makovski. O tarihte TSK'nın adeta ABD'deki danışmanı. Bu toplantıda deniyor ki, Erbakan hiçbir zaman İsrail ve ABD'nin menfaatine hareket etmez, milli politikalar izler. Onun için Türkiye'nin başında Erbakan'ın bulunması ABD'nin aleyhinedir ve o zaman en kısa sürede başbakanlıktan uzaklaştırılmalıdır. Bunun için bir iki yol var. Bir tanesi Erbakan'ı hükümette başarısız kılmaktır. Mesela, Türkiye ekonomik sıkıntı içerisinde Dünya Bankası'na başvuracak ve kredi vermeyeceğiz. IMF'ye başvuracak kendisini refüze edeceğiz. AB ile birtakım ilişkiler kurmak isteyecek, karşı çıkılacak. Tansu Çiller de refüze edilmiş olan hükümetten çekilecek ve hem biz kurtulacağız, hem de Türkiye diye düşünüyor. Makovski, RP'ye karşı Türkiye içerisinde en büyük gücün askerler olduğunu bu panelde dile getirmişti. İkinci plan Erbakan başarılı olursa üzerine kuruludur. O partinin içerisinde radikaller ve gençler var. Parti içinde radikallere karşı hareket geliştireceğiz. Medya gücünü de devreye sokarak partinin bu gençlerin eline geçmesini sağlarız. Bunu yaptığımız takdirde mesele yok. Bu şekilde hedefimize ulaşacağız diye plan yapılıyor. Biz hükümet olur olmaz aynı zamanda vakit kaybedilmeden ABD'de planlar uygulamaya konulmuş."

(Link = <http://yenisafak.com.tr/Diziler/?i=244081> [18])

Sonuç

Yazıyı daha fazla uzatmaya gerek yoktur. Refahiyol hükümetinin 28 Şubat süreci ile devrilmesi, artık Refah Partisi içinde emperyalizmle işbirliği yapmadan iktidar olmanın imkânsızlığını anlayan ve dolayısı ile Erbakan'ın "Milli Görüş" ünden ayrılarak emperyalizmle işbirliğine girerek yeni bir hareket oluşturan R.T. Erdoğan liderliğindeki AKP'nin iktidara giden yolunu açmıştır. ABD'deki **NeoCon** hareketinin Türkiye'deki İslami versiyonu olan ve adına "**İlimli İslam**" denilen rejimin Muhafazakâr-Liberal partisi AKP, ABD ve AB'nin her türlü desteği ile açılan bu yoldan kolayca 2002 seçimlerinde iktidara gelerek 9,5 yıldır Türkiye'nin yazgısını belirlemektedir.

Mehmet ÇAĞIRICI

iletisim@politikadergisi.com [19]

Yorumlar

- [İç Siyasa](#) [20]

Kaynak URL (03/08/2021 - 06:17 tarihinde yazdırıldı):

<https://www.politikadergisi.com/okur-makale/28-subat-sureci-gerici-mi-ilerici-mi>

Bağlantılar:

- [1] <https://www.politikadergisi.com/pd-uye/mehmet-cagirici>
- [2] http://tr.wikipedia.org/wiki/Necmettin_Erbakan
- [3] <http://tr.wikipedia.org/wiki/MGK>
- [4] <http://tr.wikipedia.org/wiki/DGM>
- [5] http://tr.wikipedia.org/wiki/Anayasa_Mahkemesi
- [6] <http://tr.wikipedia.org/wiki/Yarg%C4%B1tay>
- [7] <http://tr.wikipedia.org/wiki/Dan%C4%B1%C5%9Ftay>
- [8] http://tr.wikipedia.org/wiki/Genelkurmay_Ba%C5%9Fkanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1
- [9] http://tr.wikipedia.org/wiki/Tansu_%C3%87iller
- [10] http://tr.wikipedia.org/wiki/S%C3%BCleyman_Demirel
- [11] <http://tr.wikipedia.org/wiki/TBMM>
- [12] <http://tr.wikipedia.org/wiki/DYP>
- [13] <http://tr.wikipedia.org/wiki/ANAP>
- [14] http://tr.wikipedia.org/wiki/Mesut_Y%C4%B1lmaz
- [15] http://tr.wikipedia.org/wiki/B%C3%BClent_Ecevit
- [16] http://tr.wikipedia.org/wiki/H%C3%BCsamettin_%C3%96zkan
- [17] http://tr.wikipedia.org/wiki/ANASOL-D_H%C3%BCk%C3%BCmeti
- [18] <http://yenisafak.com.tr/Diziler/?i=244081>
- [19] <mailto:iletisim@politikadergisi.com>
- [20] <https://www.politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/ic-siyasa>